

De natiuitate beate Marie uirginis

eū de pctō luxurie. Nota ę q non solū p fide xpi. sed q morit p̄tute aliq mātenēda martyri efficit. Si q̄s occiditur a blasphematore quē resp̄bēdit. martyri efficit cū. b. Iohē. licet eēt magn⁹. maiorē rōem habet martyri q̄ resp̄bēdit blasphemū q̄ luxuriosū. qz mal⁹ pctm̄ ē blasphemia q̄ luxuria. Incōpabiliē maius pctm̄ eēt semel dicere malas grates. q̄ inficere centū hoies. Quot martyres possēt eē mō si uellēt. Ideo rectores p̄uideāt ne iurēt gētes deū enormiter. Si aliquis notorie diceret malū de rege nō sustineret. z de deo q̄ libet pōt loq̄ ad libitū. immo ponit in truffa q̄ sciūt aliq̄ iuratoz vt rideāt. puocāt eū vt iuret. z sic de alijs pctis. Ideo xps q̄n fuit locutus de merito z premio martyri. dixit **Mat. v. Bt̄i q̄ p̄secutōz patiūt p̄ iusticia m nō dixit solū p̄ter fidē. qz fides ē vna p̄ theological. sed iusticia ē general p̄ om̄i p̄tute. tā humilitatis. abstinentie z castitatis. Vñ si mulier d̄dicēdo ribaldis occidit. martyri efficit.** Nota de. b. **Edulia ę ginez martyre. de q̄ i kalendis natiuitatis dñi Propter h̄ dicebat sanct⁹ Petrus. Nemo v̄m patiat q̄si homicida aut fur aut maledic⁹ aut alienoz appetitor Si aut vt xpian⁹. n̄ crubescat. glificet at deum in isto noie. Sed si qd̄ patim̄ p̄ iusticia b̄ti. j. De. iij. Tercio restat nūc videre de sua sepultura coz pali. Inuenio q. b. Iohānes habuit tres sepulturas p̄rias. vna fuit cozpis. alia capitis. alia anie. Prima fuit cozpis. Corp⁹ aut ei⁹ sine capite habuit honorabile sepulturā. Dicit euāgelij. qz discipuli ei⁹ audita ei⁹ morte uenerūt z tulerūt ei⁹ cozp⁹ z posuerūt i monumēto. Secda fuit capitis. Et istā fecit ista mala mulier q̄ presentata sibi capite a filia. timens ne p̄beta resurgeret si cū cozpe caput sepultū fuisset. ideo caute i pariete palaciū fodit. z ibi caput posuit. z sepe caput volebat videre timēs ne resurgeret. sed bñ fuit p̄soluta. Vñ cū semel caput iohānis in manib⁹ teneret z eidem gaudēs plurimū insultaret di. De Iohānes vos uolulistis me sepere ab Herode. sed ego abstulivob vi tam z caput a cozpe. Et diuio nuru caput ipsum i ei⁹ facie insufflauit. Et ista misera prin⁹ expirauit. z demones ei⁹ aiām ad infernū duxerunt. Filia ęo ei⁹ cū sup glaciē tripudiaret sub ea glacies resoluit. et ipsa in aq̄s p̄tinuo submersit. z mō tripudiat cū demonib⁹ in inferno. Herodes aut̄ in exilium missus ab imperatore. z ibidē miserabilē vitā finiuit. Ec/**

ce q̄liter p̄soluti fuerūt Tercia sepultura fuit aie. Et ista fuit i lyngo inferni. Nō credatis qz aia Iohis statim̄ ascendit in celū. Quia nō dū christ⁹ p̄ suā mortē passionē apuit ianuā celi. sed descendit ad lyngū cū sanctis p̄tib⁹. q̄ lyngū est i corde terre. ibi em̄ infer⁹ est infernus damnatoz. Deinde lyngū pueroz Tercio loc⁹ purgātoz. Quarto sup⁹ erat loc⁹ patz sanctorz. Nō p̄template hic. q̄n sancti p̄es uiderūt animā Iohānis dixerūt. Et q̄s es tu. Et ille. Et nō cognoscitis uos illū de quo dixit Isa. Vox clamantis in deserto Et gausi sunt sc̄i p̄es. Et narrauit eis quō xpm̄ baptisauit. z mūdo ostēdit. De ista sepultura d̄s dixit. Quis ē hō q̄ uiuet z nō uidebit mortē. eruet aiām suā de manu inferi q. d. nullus. in ps. lxxxvij. zc. Moralit̄ habem⁹ doctrinā magne p̄solatiois. Beat⁹ iohānes cum tanta sanctitate vite aspitare descendit ad infernū. z mōsi creatura morit p̄ baptisimū ante q̄z peccet. statim euolat ad celum. Idē iudiciū de quocunqz alio infideli nō fite uenire ad baptisimū. Ecce mō qualē grām habem⁹. Idē si facim⁹ cōdignā p̄niam de peccatis. Ideo xpus. P̄niam agite. appropinquabit em̄ regnū celoꝝ. **Mat. iij.**

On festo natiuitatis uirginis Marie.

Sermo primus.

Ego quasi uitis fructificauit. Verbu istud habet textualit̄ **Ecc̄l. xxiij. z officiat̄ in epla hodierna. Pro declaratioe s̄bi. positi z introductione materie predicande sciendū qz xps inter alias bonas compationes z proprias quas dedit de suis sanctis aplis et discipulis fuit ista. Ego sum uitis uera. et uos palmites. Qui manet in me. hic fert fructus multū. qz sine me nihil potestis facere. s. meritorie. **Ioh. xv. Ecce qz christ⁹ in ista aucte uocat se uitē. z discipulos z in p̄sona eoz omnes nos uocat palmites. Et ponit duas ratiōes. vna affirmatiua. aliā negatiua. Affirmatiua est. quia sicut palmes manēs in uite ab ea recipiens humorem fructificat. als non Ita christ⁹ est uitis z radix siue rabaca omniū bonozum z uirtutum z influētiarum. Qui ergo manet i hac uite. s. p̄ ueram fidem. absqz errore. dubitatione z falsa credentia. et per deuotam z promptā obedientiā facienti suam uoluntatē z suandi sua p̄cepta. talis recipit a eo humiditatē gratie. et facit eos abundare****

De natiuitate beate Marie uirginis

ad linguā. ⁊ ad oculos plorādo. De talibꝫ dicit apls. **S**i q̄s suoꝝ ⁊ maxime domesticorꝝ cura nō hz: fidē negauit. ⁊ est infideli deterior. j. ad **Thim. v.** Nullꝫ ē magis domesticꝫ q̄s yroz. **Q**uartū peccatꝫ mar' est sacrilegiū. **S**citis q̄ re d' ordinauit m̄imoniu. qd̄ est vnū de. vij. ecclie sac̄is. ad signandū q̄ x̄ps durit ecclesiā in sp̄sam suā quā nūq̄s dimittet p̄pter aliā. cui ē fidel'. **Q**n̄ ḡ frāgis m̄imoniu tu es falsator sacramenti. **E**t sicut sacerdos cēt falsator sacramēti. si q̄n debet eleuare hostiam p̄secratā eleuaret hostiā papiri. **S**ac̄m hoc magnū ē. **E**go aut̄ dico in x̄por in ecclia. ad **Eph. v.** **S**cōs fructꝫ christi fuit fructificatio sp̄ialis. **N**ā in ꝓceptione dñi ihu x̄pi siml' i instāti ꝓcurrerūt quattuor. s. corpis formatio. anime creatio. vtriusq̄ sanctificatio. pas̄sive q̄sum ad humanitatē. q̄rvt fons totius sanctificationis in summa sanctificatiōe creata est sup omnē purā creaturā. **Q**uarto humanitatis ⁊ diuinitatis vnio. **D**e hoc dicit angelꝫ ḡgini **Marie.** **Q**d em̄ ex te nascet̄ sanctū vocabit̄ filiꝫ dei. **Luc. j.** **S**il' virgo fecit fructū sanctificationis. nō dico equalit'. nec ip̄a dicit. sed dicit. **E**go q̄si uitis. s. q̄ nō i instāti eiꝫ corpꝫ fuit formatū rē. sed q̄n eiꝫ corpus fuit formatū. ⁊ aia creata ⁊ infusa. q̄ ista d̄ conceptio germinis q̄ est p̄fecta. q̄ ꝓceptio semis imp̄fecta ē. nō expectauit deꝫ. ix. menses. nec vnū. nec etiā hebdomadā vnā. immo credit q̄ eadē die ⁊ hora fuit sanctificata sup omnes sanctos ⁊ sanctas ⁊ etiā angelos. **A**uctas d̄ **Dauid** in ps̄. **clv.** **F**lumis impetꝫ letificat ciuitatē dei. sanctificauit tabernaculū suū altissimꝫ. **D**e i medio eiꝫ nō ꝓmouebit. adiuuabit eā de mane diluculo. **I**n quo psalmo q̄tuor ponunt de eiꝫ sanctificatione.

Quarto quantitas.

Secūdo dignitas.

Tercio firmitas.

Quarto primitas.

Primo ostēdit q̄ntitas sc̄itatis ḡginis marie cū d̄. **F**lumis impetꝫ. q̄ totū flumē diuinā rā ḡraz effusum ē sup eā in sanctificatiōe. **I**n sanctificatiōe alioꝝ sanctoꝝ infunditur vnā gutta ḡre diuine. q̄ vnꝫ sanc̄ habuit vnā guttam ḡre. al' aliā rē. **Q** in ḡgine **Marie** fluminis impetus. **Berū.** **C**eteris p̄ partes dat̄ ḡra marie ꝓ totā se infudit plenitudo gratiarū. p̄pter qd̄ dicit. letificat ciuitatē dei. **Q**uādo ḡgo fuit sanctificata null' homo sciuit. sed angeli sciuerūt. **Q** quale gaudiū fecerūt. **R**atio

q̄ dicit x̄ps q̄ gaudiū est angelis dei i celo sup p̄vno pctōre p̄niam agente. ergo. q̄nto magis sup ḡgine **Marie** q̄ nunq̄s peccauit. **E**cce quare dicit. **F**luminis impetꝫ letificat ciuitatē dei. **S**cōdo declarat̄ sua dignitas. cū d̄ dicit. sanctificauit tabernaculū suū altissimꝫ. **S**i camere militū sunt optime ornate. dignuz est q̄ camera regis sit magis ornata. **I**deo dignū fuit vt tabernaculū suū. s. camera in qua filiꝫ dei debuerat nouē mensibꝫ habitare q̄ fuisset sup om̄s sanctificata. **Berū.** **E**go puto q̄ ⁊ copiosior sanctificatiōis b̄ndictio q̄ in alijs sanctis in vtero sanctificatis i eā descēderit. q̄ non solū ipsius ortū. sed et vītā eiꝫ ab omni pctō deinceps immunē cōseruaret. **T**ercio declarat̄ sua firmitas. cum d̄. **D**e i medio eiꝫ nō cōmouebitur. qui. s. habitat in ea p̄ ḡram. **D**ifferentia est inter cadere ⁊ ꝓmoueri. **C**adit hō p̄ peccatū mortale. **J**ō apls. **Q**ui se existimat stare. s. in ḡra dei uideat ne cadat. j. ad **Coꝝ. x.** **E**t cōmouet quis p̄ peccatum ueniale. **N**unq̄s fuit aliq̄s sanctus nec sancta q̄n ceciderit vel cōmorꝫ fuerit nisi x̄pus ⁊ ḡgo maria. qui christus iā in hac uita habuit puilegiū sanctoꝝ qui sunt in celo qui nō possunt cadere nec cōmoueri. **D**auid i ps̄ **cxliij.** **N**ō ꝓmouebitur qui habitat in hierusalem. **S**ic uirgo **Marie** quia nunq̄s peccauit mortaliter nec uenialiter. nec corde cogitandoz. **I**psa em̄ fuit illa mulier fortis de q̄ **Salomon** quesuit a suis doctoribꝫ dicens **M**ulierem fortem quis inueniet. **P**rouerb. vltimo. **N**ullꝫ doctorꝫ sc̄iuit respondere. ⁊ sp̄s sanctꝫ sibi respōdit di. **P**roculz de vltimis finibus. quia in vltima etate debuit esse. **N**ota q̄ ista questio **M**ulierē fortem rē. incipit per aleph. quod interpretat̄ mille. q̄ tot anni fluxerunt a **Salomone** vsq̄ ad uirginē **Marie**. **Q**uarto declarat̄ primitas. cum d̄. adiuuabit eā de mane diluculo. **E**t loq̄tur d̄ sanctificatione ḡginis **Marie.** **I**nuenio sex horas i quibus sanctificauit creaturas aliquas. s. hora completorij. hora uesperarum. tertia hora meridiei. quarta hora tertiā. q̄nta hora prima. sexta in auroza. **H**ora cōpletorij vt sc̄itis est in solis occasu. **I**sta hora sanctificant̄ etiam illi q̄ uixerūt i peccatis ⁊ malis. plorant et petunt misericordiam. ⁊ deus dat eis ꝓtritōem. tales sanctificant̄ p̄ ꝓtritōem cordialem. **S**ed i tota sacra scriptura nō legitur q̄ aliq̄s fuerit sic sanctificatꝫ nisi d̄ vno. s. de latrone. de quo **Leo** papa. q̄ nō legit q̄ vnq̄s fecerit aliquod

bonū. sp̄ fuit mal⁹ ⁊ vlciosus. Et hora cōple-
torij qñ fuit iudicat⁹ ad mortē hūit tantā cō-
tritioz de pctis q̄ vit potuit formare s̄ba dī.
Memēto mei dñe dū vener⁹ i reg. tuū. Cui
x̄ps. Amē dico tibi. hodie mecū eris i paradiso
Null⁹ sit ita stult⁹ q̄ dicat. qz de⁹ ita misere-
bit mibi sic latroni. qz mai⁹ miraculū esset q̄
male viuētes facerent bonū finē q̄ suscitare
mortuos. De ista sanctificatōe dicit hieremias
Cōgrega eos q̄si gregē ad victimā. ⁊ sanctifi-
ca eos i die occisiōis. **H**iere. xij. Alij sanctifi-
cant hora vesp̄az. vt illi q̄ nō spectāt finē. s̄z
aū redeunt ad deū s̄fiteat. faciūt afflictioēs.
Tales sanctificant p̄ p̄niaz sacramētale. tali-
bus dicit apls postq̄ fecerūt p̄niaz. **N**ūc libe-
rati a pctis. s̄ p̄ p̄niaz. serui aut facti deo. hēt
fructū v̄m i sanctificatiōez. ad **R**o. vj. Alij
sanctificāt i meridie qñ feruet calor. sic mar-
tyres q̄ feruore sp̄s occidebāt p̄ honore x̄pi
Isti sanctificabant p̄ passioz martyrialē. De
q̄b dicit sc̄ptura. **P**reparauit de⁹ hostiā. s̄ corp⁹
suū. seu martyres ex feruore sp̄s. sanctifica-
uit vocatos suos. **S**ophonie. j. Alij sancti-
ficant hora tertie. vt infantes p̄ ablutionem
baptismalē. De ista dicit apls nouit baptisat⁹
Pctōres aut aliqñ fuitis. s̄z abluti estis. s̄z sā-
ctificati estis. s̄z iustificati estis i noie ihu x̄pi
dñi n̄ri ⁊ i sp̄ dñi n̄ri. j. ad **C**oz. vj. Alij hora
p̄me i orto solis fuerūt sanctificati. q̄ i vtero
m̄ris aq̄q̄ nascerent effecti sūt sc̄ti. vt **H**iere-
mias ⁊ **J**ohes. De hieremia. **A**nteq̄ exires
de vulua sc̄tificauit te. **I**sta auētas non cogit
ad credendū nisi q̄ qñ debuit nasci fuit a dō
sanctificat⁹. **I**dē de beato **J**ohē bap. **L**uc. j.
Sp̄sancto replebit adhuc ex vtero matr̄
sue. **S**z s̄go maria i auroza fuit sanctificata
nō expectauit de⁹ nouē mēses nec vnū zc. sed
i eodē die ⁊ eadē hora. **E**cce q̄re dicit. **A**dinua-
bit eā de⁹ mane diluculo. nō hora cōpletorij
nec vesp̄az zc. s̄z mane i auroza. **E**cce eius
fruct⁹ sanctificatiōis. **J**ō possum⁹ dicere in
laudē x̄pi ⁊ s̄ginis gl̄iose illud **D**d. **D**ñs da-
bit benignitatē. s̄. in incarnatiōe. et t̄ra n̄ra. s̄.
virgo **M**aria. dabit fructū suū. ps. lxxiij.
Tertius fruct⁹ x̄pi fuit de p̄natiōe sp̄ali.
Nā post sui natiuitatē fuit p̄nati⁹ i templo
dñi **L**u. ij. **P**ostq̄ cōpleti sūt dies purgatiōis
Marie fm̄ legē moȳsi tulerūt illū i hierl̄m
vt sisterēt eū dño. sicut sc̄ptū est i lege moȳ-
si. **Q**uia om̄ne masculinū adaperiēs vuluam
sanctū dño vocabit. **E**t vt darēt hostiā p̄ eo
par turtuz aut duos pullos colūbaz. **S**ilr

⁊ beata s̄go. nō dico eq̄liter. s̄z post natiuitā/
tē ex vtero m̄ris ⁊ ablacratōz suā fuit deuo-
tissime i tēplo dñi p̄nata. **H**ora historiā brē-
uiter speculādo de ascēsu virgis p. xv. grad⁹
i templū dei. **N**ā illa ascēso fuit ministeriō
angeloz facta eā ducentiū. **C**ū dicit **B**rego. j.
dyalo. **I**n h̄ mūdo visibili nihil nisi p̄ creatu-
rā inuisibile disponit. **Q**d p̄r intelligi ⁊ de-
clarari ad modū sponsaz i d̄chuptiaz. que
vsq̄ ad eccl̄iā ducunt p̄ parētes eaz. et ext̄ic
assumūt a s̄ sanguineis sp̄si. **I**ste ascē. xv.
graduū sc̄bat aliq̄d mysteriū futurū ⁊ p̄ma-
ximū de brā s̄gine vt rāgit **H**iero. s̄. q̄ sup̄. ix.
ordines angeloz archangeloz zc. **J**ō cātā.
Exaltata es sc̄a dī genitrix sup̄ choros ange-
loz ad celestia regna ⁊ sup̄ sex grad⁹ sc̄toz. sc̄z
s̄ginū. s̄felloz. martyriū. ap̄loz. p̄phaz ⁊ p̄ri-
archaz erat sublimāda. **M**ulte filie cōgre-
gauerūt diuitias. tu sup̄gressa es vniuersas.
Prouer. vlt. **M**oralit̄ notat h̄ sup̄ h̄ q̄ pa-
rētes s̄ginis diligētes fuerūt ad cōplendū et
faciendū votū. s̄z vouētes ⁊ nō cōplentes. q̄a
licz dicāt doctores. q̄ maius meritū ē qñ me-
diāte voto hō fuit castitatē. paupertatē. et obe-
dientia q̄ sine voto ceteris paribus. s̄z est t̄m-
piculū ⁊ pctm̄ fractio voti. qz mai⁹ pctm̄ est
q̄ homicidiū. **D**icit̄ theologi q̄ mai⁹ pctm̄
est falsum iuramētū q̄ homicidiū. **E**t bea⁹
Tho. dicit q̄ mai⁹ pctm̄ est fractio voti. **N**ota s̄
clericos ignorātes. dicētes. q̄ pctm̄ luxurie
nō est mai⁹ pctm̄. **V**ez est i laicis. s̄z sufficit
ad d̄natiōz. **I**n clericis aut ⁊ religiosis est de
maiorib⁹ p̄pter votū. **L**auatis ḡa votis nisi
cōpleat⁹. dicit̄ sc̄ptura. **S**i qd̄ vouisti deo
ne moreris reddere. **D**isplicet em̄ ei infidelis
⁊ stulta p̄missio. **E**ccl̄s. v. **N**o. ne moreris red-
dere. **S**i facis votū infra certū t̄ps̄ cōplendū.
debes illud cōplere infra illud t̄ps̄. al̄s pl⁹
peccas q̄z si occideres hoīem. **S**i aut nō sta-
tuisti certū t̄ps̄. debes cōplere statiz habita
oportunitate. **J**ō dicit̄. ne moreris. **N**o. cōtra
illos q̄ nūq̄ inueniūt t̄ps̄ oportunū. ⁊ qñ sūt
senes petūt disp̄satiōez. **D**isplicet em̄ ei infi-
delis ⁊ stulta p̄missio. q̄ nō complet⁹. **S**tulta
p̄missio est ei qñ fit sine deliberatiōe. **P**rimo
ex deuotiōe aliq̄ subito faciunt votū. **S**ecūdo
ex indignatione qñ eis fit displicētia aliqua
subito faciūt votū. vel nō intrādi domū illi⁹
vel nō ludendi cum eo. ⁊ h̄mōi cōtrarietatū
⁊ vouēdo frangūt votū qd̄ nō d̄z suari. **T**er-
tio ex tribulatiōe. s̄. doloris ⁊ infirmitat⁹. vel
i p̄tū mulierū. ⁊ post nihil faciunt q̄si velint

De natiuitate beate Marie uirginis.

deū decipe. **I**te nota filios q̄ p̄mittūt filios ad seruitū dei i religione v̄l sacerdotio. 7 p̄ nihil faciūt nec curāt expectātes filiū gibbosum vel filiā vt illā dent rē. **E**cce q̄re d̄r. **S**i q̄d vouisti rē. **Q**uare fructus x̄pi est vel fuit d̄ magnificatōe s̄tuali l̄ sp̄iali. q̄sqz x̄ps fuit xxx. annorū ita vixit q̄ nō reputabāt magnus. imo reputabāt faber lignari. s̄z in baptismo fuit magnificat. q̄n **J**ohes ip̄m baptisauit celi apti sunt sup̄ eū. et descēdit sp̄s sanctus in specie colūbe sup̄ eum. 7 vox patris intonuit. **H**ic est filius meus dilectus. **M**at̄. iij. 7 **L**uc. iij. **T**ūc apud homines fuit ita magnificatus int̄m q̄ fugit in deserto. **S**ilr̄ h̄go maria. nō equaliter. 7 ecce quō. **E**x quo h̄go maria fuit p̄sentata i templo in q̄ stetit decem annis cū alijs uirginibz q̄si essent moniales. ita faciebant antiq̄tus. **H**ora s̄ s̄suetudinē de puellis nō uenētibz ad eccl̄iā. **H**ora de historia 7 de despōsatiōe. 7 qualiter sp̄s sanctus descēdit i specie colūbe sup̄ uirgā sp̄si sui **J**oseph quē admodū sup̄ x̄pm in baptismo. 7 sic h̄go fuit valde magnificata. **D**e isto fructu dixit salomon in p̄sona uirginis. **S**ub umbra illius quē desiderauerā sedi. s̄. vt sit mihi in patre 7 sp̄sum. 7 fructus eius dulcis gutturi meo. **L**an. ij. **M**oralit̄ nota h̄ sup̄ h̄ q̄ h̄go fuit despōsata p̄ s̄ba de p̄nci. **Q**ū em̄ sit p̄ s̄ba de p̄nci. uerū matrimoniū est. etiā si non sequat̄ copula carnalis. nec p̄nt separi nisi p̄ ingressu religiois. si nō fuit secuta copula. siue publice siue clādestine cōtraxerūt. **S**i clādestine. excoīcati sunt nec p̄nt separi. **J**ō q̄ clādestine s̄hūt 7 post p̄pter timorē parentum vel odiū ip̄a ducit aliū. ip̄a est putana. **E**t p̄mus q̄ est uir. 7 etiā si ip̄e p̄trahit cum alia. leno ē. **Q**uō sunt multi q̄ credūt h̄re vxorē. 7 non habēt. **I**te sunt alia m̄lta impedimēta. **U**os nō creditis aliqd̄ facere in baptismo v̄l p̄firmatiōe. qz oēs uultis esse cōpatres et cōmatres. 7 ē ita q̄ si estis patris de aliquo v̄l aliqua. etiā vxor legitima ē patrina ei 7 r̄ ecōuerso. etiā si nō sit p̄ns. 7 nunq̄ aliq̄s fili 7 v̄ p̄t p̄trahere cū illa. s̄z papa possit dispēsare. **I**te si clericus q̄ baptisat h̄z filios nō p̄nt p̄trahere cū illis q̄s ip̄e baptisauit. **E**t q̄t sūt in h̄ casu **I**te si p̄traxistis cū aliqua s̄ sanguinea infra quartū gradū nō est matrimoniū. **I**te dicit̄ anteq̄z habuissetis istā vxorē peccastis p̄mo cum matre eius. ita ergo non est vxor uestra. **N**ec papa possit dispēsare nisi in aliq̄bz gradibus. nō t̄m in omnibz. qz nō cum sorore vel

vxore fratris. qz est cōtra legē diuinā. **N**ullus p̄t h̄re matrē 7 filiā. **I**de si peccastis cū sorore sua. 7 ecōuerso si vxor peccauit cū p̄ze uiri rē. **S**i sint in tertio vel quarto gradu. papa p̄t dispēsare. **I**deo est optima s̄suetudo q̄n debēt desponsari q̄ sacerdos p̄clamet. si ē aliq̄s q̄ sciat impedimētū qd̄ reuelet 7 si aliq̄s scit impedimētū secrete. t̄m reuelet sacerdoti. **E**t mō in multis locis non faciūt istas p̄clamatōes. 7 male. **I**te sunt aliqui postq̄z cōtraxerūt 7 discōueniūt. p̄curāt sibi separationē cū falsis testibz rē. nō possunt separi nec pap̄ nec etiā **P**etrus ap̄lus possit dispēsare. nullo mō possunt separi nisi p̄ ingressum religionis ante copulā. **I**deo apostolus. **H**is qui in m̄rimonio iūcti sūt p̄cipio. si ego sed d̄ns vxorē a viro nō discedere. 7 vir vxorē nō dimittat. j. ad **C**or. vij. **E**t sic vt **J**oachim et **A**na uita eterna p̄merebitis. **Q**uō uob̄ p̄stare dignet̄ p̄r 7 fili 7 sp̄s sanctus. **A**men.

De natiuitate beate Marie uirginis.

Sermo secundus.

Memoria mea i generatione seculorum. **E**ccl̄i. xxiij. 7 recitatum est statim in epl̄a hodierna. **S**ecūdū q̄ scit̄s hodie ē festū 7 solēntas b̄ndicte natiuitatis uirginis **M**arie q̄n nata fuit de utero matris sue b̄ndicte **A**nne. **S**i placet deo habebim̄ bonas doctrinas scientiales et instructiones morales. s̄z vt uerba sine ad honorē dei salutē h̄go **M**aria rē. **I**stud uerbū d̄r in p̄sona uirginis. **M**emoria. s̄. mee natiuitatis. **S**ciendū q̄ in s̄ma generaliter sunt duo secula. **P**rimū est creaturarū sp̄ialium 7 incorruptibiliū. **S**ecūdū creaturarū corpaliū 7 corruptibiliū. **P**rimū est celū empiriale. **D**e q̄ **S**trabo ait sup̄ **S**en. j. **C**elum empirreū mox vt creatū est. angelis est repletum. **S**ecūdū est terra. de q̄ iam uulgarit̄ d̄r h̄ seculū. qz licz terra sit p̄manēs t̄m creature corpales sunt corruptibiles. **J**ō salomō ait **B**eneratio p̄terit et generatio aduenit. terra aut̄ ieternū stat. **E**ccl̄s. j. **D**ico q̄ creatio istorū duorū seculorū p̄t dici generatio. **R**ō. q̄a generatio alicuius creature est ei p̄ncipiū. **J**ō phus diffiniēs generatiōez dixit. **B**eneratio est progressio de nō esse ad esse. et qz ista duo secula. scilicet celum et terra habuerūt p̄ncipium p̄ creationem. quia ante creationem celi 7 terre nulla erat creatura nisi sol 7 deus trinitas ipsa. **S**i dicat̄ ab aliq̄s simplici. **E**t

deus tunc ubi habitabat. Dicat quod in camera sue eternitatis. **Auctas.** Dominus excelsus et sublimis inhabitans eternitate. **Isa. lviij.** scilicet creavit celum et terram pro vobis. **Et** quod tunc habuerit principium essendi. **is. i.** potest dici generatio. **Et** recordat moyses dei. **Iste** sunt generationes celi et terre quam create sunt in die que fecit deus celum et terram. **Gen. ij.** Dicit ergo **ergo maria.** Memoria mea in generatione. scilicet celi et terre figurata fuit et declarata et demonstrata. **Ps. lxxv.** **Memoria** mea in generatione seculorum. **Et** quod ergo maria remittit nos ad generationem seculorum. videamus quod dicit de hoc scriptura. **Dicit enim.** In principio creavit deus celum et terram. **Terra** autem erat inanis et vacua. et tenebre erant super faciem abyssi. et spiritus domini ferebatur super aquas. **Dicitur deus.** Fiat lux. **Et** facta est lux. **Et** vidit deus lucem quod esset bona. et divisit lucem a tenebris. **Appellavit** lucem diem. et tenebras noctem. **Factus** est vesper et mane dies unus. **Gen. i.** **Dicunt** decem clausule continentes totam festivitatem hodiernam. propter quod dicit ergo maria. **Memoria** mea in generatione seculorum. **Prima** clausula est cum dicit. **In** principio creavit deus celum et terram simul. **Ista** simultas creationis celi et terre figurabat simultatem coniunctionis matrimonij **Joachim** et **Anne.** **Joachim** dicitur celum. **R. q.** tota sua vita fuit celestis. **l.** est nobilis et poterat dicere **fratris** conversatio in celis est. **ad Phil. ij.** **Anna** dicitur terra. quod fructifera secundum influentiam quam recipit a celo. et potest exponi de ea illud **ps. lxxxv.** **Et** didicisti domine terram tuam. quod primo erat sterilis. **Sed** dabit dominus dabit benignitatem. et terra nostra. scilicet **anna.** nostra propter utilitatem quam ex ea habuimus. dabit fructum suum. scilicet **ergine maria.** **Patet** ergo quod memoria **ergine** christi ad parentem cum coniunctione expressat et figurat cum dicit. **In** principio creavit deus celum et terram. **Si** dicat aliquo. **frater** domini. quod non videtur bona expositio quod **Joachim** dicat celum. et **anna** sanctior **Joachim** dicat terra. **Idcirco** ecclesia festinat de ea et non de eo. **R. q.** propter huius sanctitatis fuit. quod **anna** habuit maiorem participationem cum **ergine maria.** **q.** patres propter negocium regale pariter curant de pueris parvis. sed matres. **Est** ergo notandum quod sicramus violam vel rosam propter dolet illo que eum diu portat que in eo que solus tangit. **Sic** est in proposito. quod facit propter in generatione filij ac si daret ramum violam matri. et recedit. sed matri portat in utero. et post natiuitatem lactat tenet in brachijs. osculat etc. **Idcirco** **Joachim** pariter fecit. **Et** tamen **anna** terra dicitur. et **Joachim** celum. **R. q.** mulier quamvis sit sancta et

virtuosa dicitur esse sub viro. et vir dicitur esse dominus. et maior in domo. quod sic terra non est nisi propter respectu celi. a quo recipit influentiam que alioquin terra non fructificaret. **Ita** vero respectu viri a quo regitur etc. quod ergo **Joachim** erat vir beate **Anne.** ideo habebat maiorem et premitatem et influentiam in domo. quod ad nutum virorum debent esse uxores. **Cuncte** uxores tam maiorum quam minorum deserunt maritis suis honorem. **Dester. j.** **Let** fuit **Assueri** imperatoris. **Propter** hoc **Joachim** dicit celum et **anna** terra. **Moraliter** instruitur huius mulieres. ne intrent in caput eorum vel velint habere dominium. dicendo. **Ego** ero domus domus. pro certo gallina cantabit etc. quia natura et leges diuinales et pontificales et imperiales dant viro quod sit dominus. **Idcirco** auisus vos **Et** si in prima hebdomada quam estis noue viri dissimulat aliquid. post non sustinebit. imo cum baculo vadit per domum. quod vir dicitur esse celum dominando. et uxor terra subiuciendo. **Idcirco** dicit scriptura. **Mulieres** viris suis subdite sint vel domino. quod vir caput est mulieris sicut est christus caput ecclesie **Sed** sicut ecclesia subiecta est christo ita et mulieres viris suis in omnibus. scilicet licitis et honestis. **Vir** diligite uxores vestras sicut et christus dilexit ecclesiam. et seipsum tradidit pro ea ut eam sanctificaret. **ad Eph. v.** **Ecce** quare dicit ergo maria. **Memoria** mea etc. **Secunda** clausula est cum dicit. **Terra** autem erat inanis et vacua. **Hic** ostendit conditio beate **Anne.** quia licet esset in statu matrimonij cum nobili viro suo **Joachim.** tamen erat sterilis et infecunda. quod ita erat frigide complexionis quod naturaliter non poterat concipere. **Idcirco** dicitur quod erat inanis. non de uanitate et vacuitate propensa. sed quod non attingebat finem matrimonij etc. qui est habere liberos. **Idcirco** dicitur inanis et vacua. scilicet in utero propter infecunditatem. **Et** dicit beatus **Hiero.** quod **Joachim** nobilis de ciuitate nazareth pertraxit cum **anna** nobili de genere **David** de ciuitate berthelem. et. xx. annis fuerunt sine liberis. quod terra erat inanis et vacua. sed ecce modum quem tenuerunt quibus medicinae receperunt ut daret de eis prolem. **Si** vos de matrimonio vultis filios. faciatis idem. **Primo** enim faciebant magnas elemosinas. de pane. vino. de fructibus. et omnibus alijs faciebant tres partes. **Prima** dabatur deo et seruitoribus suis in templo. **Non** ad hoc venit mundus quod nolunt nec decimam dare. **Secunda** dabatur pauperibus et paupibus. **Tertia** retinebatur pro se et familia domus sue. **Secundo** quod faciebant orationes deuotas et cum lacrymis dicebant. **O** domine etc.

De natiuitate beate Marie uirginis.

placuit vobis quod sumus in matrimonio detis nobis ple. quod aliter modicum valet. quod ambo et aialibus daretur filios. id est. Tertio pegrinati sunt de nazareth usque hierusalem sepe et frequenter discalciati. Quarto portabant offerentia et presentabant ea in templo. Quinto fecerunt votum dando ad seruitium dei ple si deo daret eis. Et sic. xx. annis terra erat inanis et vacua. Et coco: dat scriptura di. Asperi terram et ecce vacua erat. Hiere. iij. Moraliter h nota per mulieribus de matrimonio que desiderant ples. et est bonus desiderium. quod non vadat ad demones diuinos. fornicale gogus etc. quod nullus potest dare ples nisi deo. quod requirit creatio ibi. s. aie. et si cum diuinis obtinet ut habeat filios. malum finem faciunt etc. Sed recurris ad deum cum elemosynis orationibus etc. Ido dicit scriptura. Anima. i. creatura rationalis que declinauerit ad magos et ariolos et fornicata fuerit cum eis. ponam faciem meam contra eam. et interficiam illam in medio populi sui. Leui. xx. Tertia clausula est. Et tenebre erant super faciem abyssi. s. in principio antequam deo creauit lucem. Abyssus dicitur profunditas in qua non videtur claritas solis neque lune. Ita corda hominum dicuntur abyssus. quod non possunt sciri seu videri nisi a deo. Cor hominis inscrutabile est quod cognoscet illud. Ego dominus scrutans corda. Hiere. xvij. Abyssus gerat cor Joachim et Anne ex tristitia. quod non habebat ples. sed ut psona humilis abscondere tristitia in corde. s. tenebre venerunt super faciem abyssi quam Joachim recepit tam magnam verecundiam in templo a sacerdote nolente recipere suam oblationem. sed repulsam habuit. et expulsus fuit de templo commensurabiliter. cum tamen esset de maiorebus. sed quod sterilis et infecundus intra legem Deutro. vij. Non erit apud te sterilis vtriusque sexus. tam in hominibus quam gregibus tuis. Dicitur quod beata Anna exiit templum et iuit ad domum ut consolaretur virum suum de tanta tristitia sed non inuenit. quod Joachim per verecundiam iuit ad pastores. et ipse flebat ex vna parte. et beata Anna ex alia. et timebat de viro suo. et tenebre erant super faciem abyssi. Moraliter h instruunt homines et mulieres. Homines habent h doctrinam patientie. Si sacerdos modo expelleret nobiliter de ecclesia et excommunicaret quod diceretis. Certe peccarent sacerdotem dicendo. Tace tu clericus. alius lues. Non sic Joachim. sed patienter recessit seruans consilium scripture. Non vos defendentes charissimi. sed date locum ire. ad Ro. xij. Mulieres etiam instruunt quam videtur virum tristem. quod aliquoties ex negocijs

magnis tristans debet virum consolari. sed sunt alique viros rabide que augent tristitiam viris de omnibus dantes culpa viro. Ido auertis vos qua mulier data est in adiutorium viri. Beati. ij. Non est bonum hominem esse solum faciamus et adiutorium sibi sibi. Quarta clausula est. Spiritus domini ferebat super aquas. Ecce hic promissio de regine maria ad Joachim cum esset cum pastorebus et fletet di. Domine si ista sterilitas venit ex peccato meo indica mihi etc. Ideo de Anna. Super istas aquas lacharmarum ferebat spiritus dei. i. angelus. Qui facit angelos suos spiritus. ps. cii. et ad Heb. j. qui venit ad Joachim. qui rimuit. quod caro non potest sustinere visionem spiritus s. timet. ut agnus que videt leonem. Dicitur quod reuelauit sibi de filia habenda. Idem dicitur Anne In cuius signum dixit que iueniret se ad portam auream in hierusalem. Moraliter instruimur h habere patientiam Joachim et Anne. xx. annis fuerunt sine ple. et faciebant elynas orationes etc. et non obtinuerunt. s. quod habuerunt patientiam in verecundia sibi facta a sacerdote statim habuerunt promissionem et obtinuerunt habere ple. s. quod quod vult aliquid obtinere a deo sine sanitate sine remissionem peccatorum. siue ples. pl. valet patientia quam alio Joachim enim poterat se vindicare de sacerdote. sed noluit. Ita vos debetis facere. Et quanto maior est iniuria remittendo tanto facilius obtinebit quod optat. Ido apostolus ait. Patientia vobis necessaria est. s. ad obtinendum quod petitur. ut voluntate dei facientes reportetis promissionem. ad Heb. x. Quinta clausula est. Dixitque deus. fiat lux. Ecce perceptio regine marie. Dicitur quod creditur quod Anna et vir eius separauerunt se a thoro. quod antiqui sancti non vtebantur matrimonio nisi ratione filiorum. et quam sentiebant viros gravida separabant se usque post ablactionem filij. qui lactabat tribus annis. et matres nutriebant eos. et ipsemet matres volebant eos lactare. quod ideo dedit deus vbera mulieris non ad ostendendum hominibus. s. sic vterque viros est camera filij. Ita vbera sunt cellarium. Et Anna et Joachim videtes quod non poterant habere ples. credo quod separauerunt se a lecto propter quod dicitur. Fiat lux. Lux dicitur illa benedicta generatio regine marie. quod sine tenebra culpa facta est Non autem in generatione filiorum sunt multae tenebre. propter intentionem carnalem et corruptam parentum. Sed generatio regine Marie fuit velut lux. De ista luce habet. ij. Reg. xij. Sic lux aurore oriens sole mane absque nubibus ruralat. Sic ista coniunctio Joachim et Anna lumen

noſa fuit. **M**oralit̄ inſtruit̄ h̄ illi de m̄i/
 monio q̄ in filijs peccādis debēt h̄re int̄tio/
 nē p̄dicatoris. q̄ p̄ ſemine ſ̄bi dei generat fili/
 os deo de filijs dyaboli. q̄ illos q̄ fuerūt fi/
 lij dyaboli p̄ ſupbia facit filios dei p̄ h̄ilita/
 tē. ⁊ ita dealijs. Talis debet eſſe intentio fa/
 cientiū matrimoniū vt generēt ples deo ad/
 ſeruitiū. als iudicant̄ adulteri corā deo. **S**i/
 cut de p̄dicatore q̄ non curat de fructu ſed de/
 vana gl̄ia laudis ſeu familiaritatis adulter/
 vocat̄. q̄ plus curat de ſalario q̄ de fructu i/
 p̄lo. Ideo ap̄tus ait. ij. **C**oz. ij. Non ſumus
 ſicut plurimi. Nota. plurimi. adulterātes ſ̄/
 b̄ū dei. q̄ in p̄dicatiōe nō ſp̄iales fructū que/
 runt. ſed fauorē humanū. Ergo in filijs ha/
 bendis ordinetis intentionē veſtrā ad deū.
 q̄ als dyabol⁹ habet in eis poteſtatē. **A**u/
 ritas. **O**ſtendā tibi qui ſunt quib⁹ poteſt pre/
 ualere demoniū. **N**i nāq̄ qui cōiugium ita/
 ſuſcipiūt vt deū a ſe ⁊ a ſua mēte excludant. ⁊
 ſue libidini ita vacāt ſicut equus ⁊ mul⁹ q̄b⁹
 nō eſt intellectus. in hos habet poteſtatē de/
 moniū. **T**hob. vj. **S**exta clauſula eſt. **E**t
 facta eſt lux. **E**cce ſanctificatio virginis ma/
 rie nō creditis q̄ fuerit ſicut de nobis qui in
 peccatis cōcipimur et naſcimur ⁊ nutrimur
 quia ſi ante baptiſmū fuiſſem⁹ mortui dam/
 naremur. in lyngo intellige. **S**ed ſtatim poſt
 q̄ corpus fuit formatū et anima creata tunc
 fuit ſanctificata. **I**deo ſit feſtū de eius con/
 ceptione. quia facta eſt lux. ſ. ſanctificatiōnis
 in ea. ⁊ ſtatim angeli in celo fecerūt feſtū con/
 ceptionis. **I**deo **D**avid dicit. **L**ux orta eſt
 iuſto. ſc̄z chriſtus. vt ſit mater eius. et rectis
 corde. ſ. angelis qui nō poſſunt inclinari ad
 peccatū. nec ad dexterā p̄ p̄ſperitatez. nec ad
 ſiniſtram p̄ aduerſitatem. nec ante p̄ affectio/
 nes. nec retro p̄ rancorē. **I**deo dicit rectis
 corde leticia. **L**etamini iuſti in domino ⁊ cō/
 ſitemini memorie ſanctificatiōis eius. **P**ſal.
 xcvi. **S**eptima clauſula eſt. **E**t vidit deus
 lucez q̄ eſſet bona. **E**cce natiuitas virginis
Marie. **N**ota. vidit. i. videre fecit. quia ipſe
 eam ſciebat ſed videre fecit q̄ eſſet bona. **N**ā
 bona erat angelis. quia p̄ eam reparant̄ coz/
 cathedre. bona hominib⁹. quia p̄ ipſam ha/
 bent redemptorē. bona peccatorib⁹. quia per
 eam cōſequunt̄ veniam. bona iuſtis. quia p̄
 eam p̄ſequunt̄ p̄ſeuerantiā in bonis opibus
 ⁊ augmentū gr̄e in meritis ⁊ gl̄ie introducti/
 onē. bona ſanctis patrib⁹. q̄ p̄ eaz adepti ſūt
 liberationē. bona animab⁹ de purgatorio. q̄

p̄ eam habēt ſuffragiū. bona nauigantib⁹. q̄ p̄
 eam pueniunt ad portū ſaluſis. bona laborā/
 tibus i terra. quia p̄ ipſam cōſequunt̄ requiē
Dicat̄ quomō feſtū natiuitatis virginis ve/
 nit in cognitionē hominū p̄ illum ſanctū ho/
 minē. vt habet in legenda **L**ombardica. **D**e
 hac natiuitate poteſt exponi allegorice illud
Heſter. viij. **N**ona lux oriri viſa eſt iudeis.
Octana clauſula eſt. **E**t diuiſit lucē a te/
 nebris. **E**t hoc q̄n fuit in templo preſentata
Tenebre dicunt̄ gentes mūdane ex mūda/
 nis negocijs. **E**cce tenebre operient terram
 ⁊ caligo populos. **I**ſaie. lx. **A**b iſtis tenebris
 deus ſepauit lucem ſ̄ginē mariā. **D**icatur d̄
 p̄ſentatione virginis marie per parentes ad
 templū. **P**oſtq̄ habuit tres annos comple/
 tos. votū qd̄ fecerant exoluerunt. **S**tabant
 em̄ puelle in templo vt in monaſterio virgi/
 nes. **D**icat̄ quomō aſcendit q̄ndecim grad⁹
 adiuta ab amicis ſponſi q̄n debz eccleſiā in/
 trare. quaſi dicēdo. iſta iam eſt nra. **I**tā fece/
 runt angeli de ſ̄gine maria. **T**angit h̄ **D**ie/
 ronym⁹ in q̄ndecim gradib⁹ quō ſ̄go debe/
 bat eſſe tante ſanctitatis q̄ aſcēderet in celoz
 ſup nouem ordines angeloz. ⁊ ipſa etiā aſcē/
 deret ſup ſet ordines ſanctorū. **H**oc figura/
 bant q̄ndecim gradus ante templū **S**alo/
 monis ⁊ fuit completa p̄phetia **S**alomonis
 dicētis. **M**lte filie. ſ. creature angelice ⁊ hu/
 mane. congregauerūt diuitias. tu ſupgreſſa
 es vniuerſas. **P**rouer. vltimo. **M**oralit̄
 ter dicat̄ h̄ contra illos q̄ nō curāt complere
 vota. **N**am multi ſunt qui in tribulatiōe vo/
 uent. ⁊ poſt non curant implere. hoc eſt velle
 deū decipere. **Q**uot ſūt mercatores. quot
 marinarij quib⁹ ipſa virgo dat auxiliū et in/
 uat eos in neceſſitatib⁹. ⁊ tamē nō curant cō/
 plere vota. **I**tem quot ſunt q̄ nō poſſunt ha/
 bere proles. p̄mittunt q̄ dabunt ad ſeruitiū
 dei ſi habeant. et poſtq̄ habent non curant.
Si qd̄ vouiſti deo ne moreris reddere. **D**i/
 plicet em̄ ei infidelis ⁊ ſtulta p̄miſſio. **E**c̄s.
 quinto. **N**ota. ne moreris reddere. **S**i infra
 certū t̄pus p̄miſiſti. comple illud circa tem/
 pus. **S**i nō aſſignaſti tempus. tūc intelligit̄
 ſtatim eſſe ſoluendum. **N**ona clauſula eſt
Apellauiq̄ lucē diem et tenebras noctem.
Pro iſto intellectu ſciendū q̄ antiquit̄ nobi/
 les preſentabant filias ſuas in templo. et ibi
 nutriebantur ſub aliqua ſancta muliere. **E**t
 alie domicelle reſpectu virginis dicebantur
 nox. **R**ō q̄ eaz int̄tio ⁊ coz erat ad mūdana

De natiuitate beate Marie uirginis.

Cor autē virginis marie ad spūalia. **D**icaf cuz virgo maria fuisset. x. annis in tēplo. fuit tūc etatis. xiiij. annoz. qñ sacerdos iuxta morem dixit q oēs puelle qñtuordecim anno zirent ad domos parentū ad p̄hendū zē. **D**ēs puelle virginis dempra hñtes cor ad mūdāna gauī se sūt dicēdo. **O** grās deo. mō ero dñā dom⁹ z potero facere h z illa. **E**cce vanitates. z p̄ h̄ dicunt tenebre. **V**irgo autē maria vt lux clara surrexit. de q̄ erat iam maria fama sanctitas. z sepe videbat angelos. dicēs se fecisse votū virginis. qz a parentibz ex voto dedicata fuerat p̄ feruitio dei. nō erat vana vt cetera. **J**ō d̄r. **A**pellauitqz lucē diem zē. **Q**uestio moralis est h̄. **I**n isto tpe nō erāt monasteria montaliū. nec h̄go poterat ampli⁹ in templo remanere. **U**bi q̄ intendebat habitare suando virginis. **D**icaf qz in domo parentū. **E**t hoc mō tunc seruabāt licz pauce virginis. **E**t h̄ p̄siliuz dat apl⁹s di. **D**e virginibz autē p̄ceptū dñi nō habeo. cōsiliū autē do tanq̄ misericordiā p̄secut⁹ a deo vt sim fidelis. **E**t istimo em̄ h̄ bonū esse p̄pter instantē necessitatē. qm̄ bonū est homi sic esse. **A**lligatus es vxori. noli querere solutionē. **S**olut⁹ es ab vxore. noli querere vxorē. **S**i autē acceperis vxorē nō peccasti. **E**t si nupserit h̄go nō peccauit. **T**ribulationē tñ carnis hēbunt h̄mōi **E**go autē vob parco. **N**oc itaqz dico fratres **T**empus breue est. **R**eliquū est vt qui habēt vxores tanq̄ nō habētes sint. i. ad **C**oz. viij. **E**t nō recipiebant familiaritatē cū aliq̄ hoīe masculo. z sic custodiebat tūc pl⁹ q̄s modo ī monasterijs ip̄a virginis. **A**uisent puelle et mulieres deuote canere a nimia familiaritate. qz inclinant hominē ad malū. **D**ecima clausula est. **E**t factuz est vespe et mane dies vn⁹. **V**esper d̄r finis diei. **E**cce **J**oseph antiquus. et mane. virgo **M**aria iuuenis. xiiij. annoz. dies vn⁹ p̄ desponsationē. **A**d practicam dicaf quō sacerdos rñdit virgini marie di. **I**ste mod⁹ est incōsuet⁹ zē. **S**z h̄go prudenter replicauit dicēs. **P**f vos allegat⁹ cōsuetudinē humanalē. z nūquid ē maior autoritas diuinalis di. **U**ouete z reddite dño deo vt ait **D**ō. **D**icaf quō sacerdos p̄posuit in p̄silio. in q̄ fuit cōclusum vt de⁹ p̄sulere in re tā noua. **Q**ui oñdit de sancta sanctorz sacerdoti q̄ sua volūtas erat q̄ illa h̄go h̄et sp̄sum de genere **D**avid. **J**ō qz fieret p̄conisatio vt om̄s cōportarent h̄gas z ponerent ad altare **N**ota in legenda lombardica dicebāt inue-

nes carnales de q̄ virginis. de illa maria tā pulchra. **O** bñdict⁹ erit q̄ illā tā pulchrā et diuitem vnica parentū habebit. **D**icaf quō quilibet eoz parabat se zē. **N**ō opus ē follo cymbalū suspendere collo. **J**oseph h̄o cogitauit licz sim de genere **D**avid. tñ qz sum senex. et qz sum paup. z h̄go iuuenis z d̄lues zē. **N**ec z similia cogitando non curauit portare virginis dicēdo. **I**uuenes dicerēt de me. **D**ille senex. dicebat qz tu esles deuotus et iā venis recipere vxorē. **D**icaf quō nullū signum fuit ostensū. **E**t sacerdos itez orauit zē. **A**d quē de⁹ dixit. qz ille cui debet virginis non portauit virgā. **D**icaf quō iterū venerūt oēs cū virginis. sed h̄ga **J**oseph floruit. z fructificauit amigdala. et spūsanctus in specie colūbe descendit sup̄ eam. **D**icaf quō virgo maria orauit. vt de⁹ daret sibi sponsum aliquem pbum. vt esset sibi in patrē z nō iuuenē carnalē. qñ fuit sibi dictū qz talis senex erat su⁹ sp̄sus multū gauisa est. **S**ed mō si vni puelle p̄ponitur. senex dicit. **O** qd̄ facerē cum illo. nolo. **S**z nō sic fecit virgo maria. **E**cce quō facta ē vespe z mane dies vnus. **D**avid. **B**elior est dies vna. s. istius matrimonij. in atrijs tuis super milia. **E**t fuit cōpleta p̄phetia **I**saie. xj. **E**gre dicitur virga. scz abscisa p̄ **J**oseph. de radice yesse. qz **J**oseph fuit de genere david. et flos de radice eius ascendet.

De natiuitate beate Marie virginis. vt de septem gaudijs z septem tristitijs.

Sermo tertius.

Ego mater pulcre dilectiōis z timor⁹. **E**ccl. xxiij. **I**sta materia credo qz erit deo et beatissime virginis marie gloriosa. et nobis p̄ficuosa. **S**alute h̄go maria. **N**otādū qz tria ista. scz **E**xperientia sensualis. **E**uidencia naturalis. **P**rouidentia diuinalis. **M**anifeste ostendūt qz gaudia z leticie hui⁹ mundi tristitijs et doloribz sunt admixta. et null⁹ potest hic h̄re gaudiū purū. **P**rimo hoc docet experientia sensualis. **N**am ī magnis festiuitatibz qñ sūt leticie zē. dolēt ministri in maxillis p̄pter alapas zē. p̄s b̄ri attendant in canticis. et dolēt caput z guttur zē. **A**lij dolent in tibijs ex tripudio. **I**tem ī magnis cōmunijs z nuptijs comedendo. bibendo. ridendo. statim sequit aliqd̄ de aliqua re vel tristitia zē. **S**ecōdo h̄ docet euidentia

Sermo

naturalis. Regula est philosophorum dicitur quod omne medium participat naturam extremorum contrariorum ut patet de illo quod est in igne et in iuce etc. Idem vita presens est in medio duorum extremorum contrariorum. scilicet paradisi et inferni. In paradiso est purum gaudium. In inferno est purus dolor et gemitus. **Nota** differentiam inter gaudium et leticiam. Gaudium consistit in corde. Leticia quoniam non solum in corde sed extra ostenditur. nec potest abscondi. In inferno est totum oppositum. quia ibi est dolor. plorat. amaritudo. tristitia et desolatio. et pura tristitia. nec gaudet de aliquo. Dicit scriptura in persona damnatorum plangentium. Defecit gaudium cordis nostri. In inferno est in luctu chororum nostri. Cecidit corona capitis nostri. **De nobis quod peccauimus. Trenorum. y. Nos homo sumus** in medio inter paradysum et infernum. **Idem participamus** de utroque. quia omnia sunt habita mixta. Gaudia et leticias habemus de celo. Amaritudines et tristitias habemus de inferno. et ascendunt ut fumus. Consolationes et leticie sunt ut gutte mellis et quasi distillatio de fauo mellis spiritus sancti. ac si defaue in arboze posita distillarent gutte in ore. **Sed** quia in inferno est propinquior nobis quia est in corde terre. ideo plus abundat amaritudines et tristicie quam consolationes etc. **Propter hoc dicit Boetius.** Quis dulcedo felicitatis humane multas amaritudinibus est respersa. id est mixta. **Hoc** etiam patet ex diuina prouidentia quod si habet gaudia essent pura essent nimis dissoluti. nec timerem deum etc. **Si** amaritudines dolores et tristicie essent pura ut in inferno venirem in desperatione. quia persona tristis sine spe consolationis desperat etc. **Idem** prouidentia diuina temperat gaudia cum tristitijs. et econuerso. quia bonum coquinari est. et in cibo nimis dulci ponit sal. et in cibo salso ponit mel. **Quoniam** tu es letus et gaudes de aliquo honore et dignitate seu lucro cibi est dulcis. sed cogita. **Expecta** modicum. quia in breui morieris. et ita respicias gaudium. **Idem** quoniam tristis de aliquo aduersitate. perdit one honorum vel amicorum etc. non debes desperare. quia in breui ipse ponit tibi mel vel zuckaram consolationis. **Idem** de scriptura. Risus dolore miscerit. et extrema gaudij luctus occupat. **Prover. xiiij.** Patet doctrina de experientia sensuallium. euidentia naturali. et prouidentia diuinali. quia gaudia habemus mixta. in tantum quod ab ista doctrina homo maria. mater dei non fuit exempta. imo in quolibet gaudio et leticia christus filius eius sibi miscuit dolorem et tristitiam. **Idem** dicit ipsa homo. **Ego** mihi pulchre dilectionis. quoniam ad gaudia

et timoris. scilicet de tristitijs. **Nota.** pulchre dilectionis. **Hoc** de dilectione multas danas corruptas et turpes. **Septem** enim fuerunt gaudia principalia hominis marie. et in quolibet christus miscuit sibi sal tristicie. **Primum** gaudium quod homo habuit. fuit in die incarnationis quoniam facta fuit mater dei. **Ultis** sentire istud gaudium. **Inuenit** enim ex dictis sanctorum doctorum quod in illo puncto homo maria legebat in biblia. quare intelligebat plus quam propheta in illo passu. **Eccce** homo concipiet et pariet filium. et vocabitur nomen eius emanuel. id est nobiscum deus. **Nota. vij.** Sic legendo virgo maria cum maria deuotione preplata est dicitur. **Domine** et quanta erit sanctitas et dignitas illius hominis. **Domine** ne moriar quousque viderim illam virginem. **Conserua** mihi aures ut illam audiam. oculos ut videam. et sic de alijs membris. ut in his possim sibi seruire. **Et** cum sic contemplaret. ecce angelus gabriel totum rutilans intrauit cameram dicitur. **Virgo** benedicta vos estis illa. **De** qua virgo fuit non modicum admirata. quia ipsa non se reputabat dignam ut esset famula illius hominis. **Ad** quam angelus. **Vos** eritis mater dei incorrupta. **Quia** si cut granum format intra tunicam auellane seu nucis. ita in utero tuo formabit illud corpus etc. **Quoniam** homo sensit se gravidam. cogitate quale gaudium habuit. in tantum quod si omnia gaudia et delectationes habemus mundi essent unita in vna persona non equarent gaudium leticie et consolationis et dulcedini hominis. **Et** sic virgo ante prouenit orare dicitur. **Ad** te leuavi oculos meos quod habitas in celis. tunc orabat. **Ad** te leuavi oculos meos quod habitas in celis et in utero meo. **Eccce** gaudium. **Et** nota ex gaudio homo lachrymose non esset assuetus incepit unum canticum dicitur. **Magnificat** anima mea dominum. **Et** exultauit spiritus meus in deo salutaris meorum etc. **In** quo cantico sunt decem versiculi. **Rogatus** quia sciebat quod decem menses portaret filium dei in utero. nouem conceptos. et de decimo recepit septem vel octo dies. **Nota.** et exultauit. id est extra saltauit. secundum etymologiam. sicut ille qui recipit rumores de nouiter papa creato. **Eccce** gaudium. **Sed** ecce tristitia. **Dicitur** quando uterus virginis ingrossabat. hoc videns Ioseph. non modicum admirans intra se dixit. **O** miser quid est hoc. **Dicit** beatus Bernardus quod ex vna parte dicebat. **Impossibile** est quod tam sancta creatura peccauerit. et ex alia parte dicebat. hoc naturaliter non potest fieri. in tantum quod cogitauit occulte dimittere eam. composuit sarcinulas volens recedere etc. **Cogitate** tristitiam hominis non audebat reuelare secretum. quia non erat

De natiuitate beate Marie uirginis.

vt ille muliercule q̄ quiscqd̄ somnlat̄ totū di-
cūt zc. Et qm̄ btā Anna petebat. filia qd̄ ē h̄
zc. Rūdebat ꝑgo maria **M**ri. de^o scit qd̄ est.
Et m̄ flebat ex vna pte. z ioseph ex alia. Co-
gitate tristitiā ꝑgis. Et flēs dicebat. Dñe nō
audeo reuelare v̄m secretū. qz nescio si pla-
ceret vob. sed vos dñe reuelat̄ sp̄so meo ne
dimittat me ne sim diffamata. **E**cce tristitia
Iō d̄t euāgelii. Cū eēt des̄pōsata m̄ ihu ma-
ria Ioseph. añq̄s puenirēt inuēta ē in vtero
h̄ns d̄ sp̄scō. Ioseph aut̄ vir ei⁹ cū eēt iust⁹ z
nollet eā traducere. voluit occulte dimittere
eā. **M**ath. j. **M**oralit̄ instrumur h̄ vt il-
lud magnū gaudiū diei nuptiaz tēperet̄ ti-
more. **C**ogitare d̄z vir intra se dicēdo. **M**i-
ser ego suz mō in tāto gaudio d̄ ista vxore. qd̄
scio ego si erit bona. legalis zc. **I**dez vxor d̄z
cogitare. **M**isera qd̄ scio ego si habebō pa-
cē cū isto. **S**i erit zelotip⁹ de me. z silia. **I**ta
faciebāt antiq̄t⁹ illi sci hoies. **E**cce qd̄ d̄t scri-
ptura. **A**ccesserūt ad iuuuū. s̄z cū timore dñi
nuptiaz iuuuū exercebāt. **T**hob. ix. nō erāt
ibi dissolutiōes nec locutiōes zc. **S**cōm
gaudiū de p̄ncipalib⁹ fuit i natiuitatē xp̄i.
Dicat quō in nocte natiuitat̄ sic alie ml̄ieres
in p̄tu h̄nt dolores z multas miserias. virgo
maria h̄nt ml̄tas magnas z inusitatas p̄so-
latiōes. z tota resp̄ledebat i facie. **D**ixit io-
seph. vult̄ parere b̄ndicta. **I**ta dixit ꝑgo ma-
ria. **E**t ioseph voluit vocare obstetricē. s̄z ꝑ-
gophibuit eū. **E**t ioseph ait. **V**os estis iuue-
nis z inexpta. **E**t ꝑgo r̄ndit. **D**eus p̄uidebit.
Dicat quō xp̄s exiuit v̄rez ꝑginalē. vt radi⁹
solis trāsiret p̄ fenestrā vitreā zc. **E**t ꝑgo met
recepit eū in manib⁹. z nor fuit ita clara sicut
meridies. **E**t ꝑgo gaudebat qz videbat se ꝑ-
ginē incorruptā z h̄ntē filiū dei. **E**t dicebat.
Dñe vos venist̄ i h̄nc mōm ad saluandū
gen⁹ h̄ianū zc. z osculabat̄ oculos ei⁹ di. **O**-
culi b̄ndicti p̄tēplātes celestia. z man⁹. z di-
cebat. **B**̄ndicite man⁹ q̄ celū z terrā creauerūt
z sic de alijs mēbris ei⁹. **E**t ioseph etiā adora-
uit eū. z voluit vocare nutricez vt daret sibi
lac. s̄z ꝑgo noluit. s̄z nō h̄ret lac. qz dicūt medi-
ci q̄ lac z ples p̄cedūt d̄ eadē radice. **E**t ꝑgo
orauit dicēs deo p̄zi. **D**ñe q̄ pascit̄ om̄e aial.
p̄uideat̄ filio v̄zo zc. **A**uto. **A**esciēs m̄ ꝑgo
virū pepit sine dolore saluatorez sc̄loz. sola ꝑ-
go lactabat v̄bere d̄ celo pleno. **Q**uale gau-
diū h̄nt qm̄ audiuit̄ āgelos cātātes zc. qm̄ vi-
dit filiū adorari a bestijs i p̄sepio z a pastorib⁹.
De isto gaudio ait ꝑpha. **L**etabit̄ deser-

ta z iuia. z exultabit̄ solitudo. z florebūt q̄siti-
liū. **B**erminās germiabit̄. z exultabit̄ letabū-
da z laudās. **I**sa. xxxv. **U**irgo maria d̄z de-
serta. p̄r asp̄itatē vite. z iuia. qz null⁹ hō trāsī-
uit p̄ eā. **E**t exultabit̄. s̄. de natiuitate filij. solitu-
do. qz sp̄ volebat stare solitaria. **D**ic̄ ei hiero.
Fulgebat publicū. amās secū h̄itare. **B**er-
minās i gaudijs z laudib⁹ dei. germiabit̄ pa-
riēdo filiū dei. **E**cce gaudiū de natiuitate filij.
Sz statū sed̄t tristitia. **A**z octaua die dixit
Ioseph. **B**̄ndicta z ꝑgo scā. qz cū maḡ reue-
rētia zc. **I**a scit̄ q̄ hodie ē octaua dies nati-
uitat̄. z fil⁹ d̄i q̄ veit adimplere legē z nō solue-
re vt liberet sibi credētes z obediētes. **I**ō hō-
die d̄z circūcidi. **E**t ꝑgo q̄ intelligebat secre-
tū circūcisionis. qz figurabat passioz. z erat si-
gnū seu arra. qz vt mercatores dant signū zc.
Ita xp̄s venit ad forz h⁹ mōi ad emēdū aias
p̄cio sāguis. etiā voluit i p̄ncipio dare signū
s̄. decē vel. xij. florenos. i. guttas sanguis. **S**z
ꝑgo t̄do incepit flere. marie qm̄ ioseph recessit
ab ea z iuit ad iudeos ad rabinū. hoc sc̄abat
qz vn⁹ discipul⁹ recedēs a xp̄o irer ad iudeos
vt iudas. **E**t h̄ intelligens ꝑgo flebat. **S**cōdo
qm̄ ioseph venit cū ml̄titudine iudeoz. qz sic
mō p̄gregant̄ i baptismo. ita tūc i circūcisiōe
hoc sc̄abat qz veniret passioz tpe turba seu
ml̄titudine iudeoz ad capiendū filiū ei⁹. z vir-
go **M**aria flebat. **T**ertio qm̄ ꝑgo p̄ntauit eis
filiū. significat qz p̄ntaret iudicib⁹. **Q**uarto d̄
noie ihu tūc sibi imposto. figurabat sniam
datā irreuocabilit̄ de passioe sua. **Q**uinto ele-
uatio simbziaz. figurabat expoliatōez iuxta
cruce. **S**exto qm̄ circūcidebat̄ clamauit **E**t
h̄ significabat clamorez xp̄i in cruce. et virgo
flebat cōtinue. **S**eptimo i p̄ano in q̄ recipie-
bat sanguinē circūcisiōis ꝑgo intellexit qz in
passioe sic colligeret sanguinē filij i velo suo.
Octauo posuerūt vnquentū i vulnere. et fi-
gurabat vnquentū co:pozis xp̄i in sepulcro.
Nono qm̄ post circūcisiōē posuit eū iterū i
p̄aniculos. h̄ figurabat in sepulturam. **E**cce
salsa tristitie cū gaudio natiuitat̄. **E**t potat
dicere ꝑgo. **S**ponsus sanguinū tu mihi es
ob circūcisiōē. **E**to. iiii. **M**oralit̄ habet̄
instructiōz de gaudio filioz qm̄ de⁹ vob dat
filios. **D**e q̄ gaudio dic̄ xp̄s. **I**a nō meminit
p̄ssure p̄r gaudiū. qz nat⁹ est hō in mōm. **E**t
vos igif̄ nūc qd̄ē tristitiā habetis. **I**terū aut̄
videbo vos z gaude. cor zc. **I**o. xvj. **D**ñ ob-
stetrix dic̄. p̄ficiat vob fil⁹. z tota dom⁹ gau-
det. d̄z poni salsa cogitādo. qd̄ scio ego d̄ isto

Sermo

filio si erit suspensus vel combustus. et cum magister timore debet stare. maxime in furca inferni sit suspensus propter malum nutrimentum quod datur eis. **Pascitur enim eos cibo corporali et non spiritali. quod est melior.** In quolibet mane etiam et sero ostendat filio. propter non dicat modum quomodo magister dicitur dicere filio de mane. **Fili mi scias quod est una regia in celo. et ostendat se signare et orare. in sero cum timore dicat magister filio. Fili mi modo de nocte vadunt demones. et illi qui ponunt se in lecto sine oratione. hos molestatur.** Sed vos ostendit eis vanitates ut vadant cum gladio etc. **Presens ostendit puellis quomodo debet chorisare. Et debet esse cum magister timore quod habet reddere rotem deo de filiis. Iohannes ait scriptura. He iocunde ris in filiis impiis si multiplicentur. nec oblectentur super ipsos si non est timor dei in illis. Melior est enim unum timens deum quam mille filii impij. Et subdit. Utile est mori sine filiis quam relin. filios ipsos. Eccl. xv. **¶ Tertium gaudium virginis Marie fuit in die apparitionis quam venerunt reges orientis. Quod gaudium fuit illud. Virgo stabat cum filio ut dicitur doctores adhuc in illo loco ubi peperit et subito magnus rumor fuit in civitate bethleem. Iam potest cogitare quod equi homines in adventu trium regum faciunt magnum rumorem. et venerunt ad locum ubi erat. Et ioseph non erat cum virgine. ut dicit textus. Invenit puerum cum maria matre eius. et non alium. dicit glo. Et quod ego sensit eques. cogito ego quod ipsa abscondit filium et posuit in presepio. et posuit se ad laborem. Quod ego audiuit reges mirantes de stella que stetit super ubi erat puer. Ego gaudia est propter illam prophetiam. Huc. xxiii. **¶ Dicit stella ex Jacob. et surgit stella de israel. et punit duces moab. Reges admirantes vel admirando dicebant. Et quod est hoc. quod stella non presuevit stare nisi hora predictam et quietis. et modo stat et dabat mirabiles radios. Poterat dicere reges. Non est hic palatium. Nos regem natum perquirimus etc. Et venerunt ad portam ubi erat ego. et elevata modicum faciat. dixerunt virgini. Scitis vos ubi est qui natus est rex iudeorum etc. Et respondit ego. Domini hoc debet scire magni rabini. Et dum ego loqueretur corda regum calefiebat. respicientes se mutuo. Deinde interrogaverunt virginem si habet filium. Et ego respondit quod sic. Item interrogaverunt die natiuitatis. Respondit quod erat. xiiij. dies. Item quomodo vocabatur. Respondit ego maria. Ihs. Audi to hoc noie peccantes adoraverunt ihesum. quem ego eis ostendit. et adorando dicebant. O domine creator celi et terre. et tanta est humilitas vestra dimittendo celum. et venire in ista miseria per saluationem nostram. Deinde adoraverunt matrem. et dicebant sibi. O ca-******

mera filij dei. templum sanctum domini. regia celi. et domus mundi. **Et apertis thesauris suis obtulerunt. Ecce gaudium. De isto gaudio prophavit Isaias dicit. Tunc videbitis et affluetis. et mirabitur et dilatabitur cor tuum quoniam perversa fuerit ad te multitudo maris. scilicet infidelitatis. quod illi reges infideles erant et non in dei. fortitudo gentium venerit tibi. Isaias lx. Sed sequitur statim salsa doloris et tristitie. quod post recessum regum. Herodes videns se delusum a regibus cogitavit occidere omnes pueros bethleem etc. Propter quod angelus domini apparuit in somnis ioseph dicit. Surge et accipe puerum et matrem eius et fuge in egyptum. et esto ibi usque dum dicam tibi. Futurum est enim ut herodes querat puerum ad perdendum eum. **¶ Parth. ij. c. Statim ioseph ibat ad cameram virginis que orabat iuxta illud David. Media nocte surgebam etc. Ioseph pulsavit ad ianuam. de qua ego admirata. cum aperuisset vidit ioseph stentem. Et ait. Domine quo ploratis cum sit gaudendum. quod habemus filium dei nobiscum. de quo vos estis nutritor. Et ioseph. O benedicta cito recedam. quod herodes vult interficere filium vestrum. Cogitate tristitia virginis. Primo timore filij. Secundo ex fuga. Tertio ad egyptum ad terram infidelium. Dicat quando eribat civitatem. et virgo sentiebat aliquid. videbat sibi quod esset. Herodes et timebat summe abscondens filium in gremio. Et equitantes super asinas fugerunt in egyptum. ubi septem annis fuit tandem exul etc. Ecce quare gloriosissima ego maria dicit. Ego mater pulchre dilectionis et timoris. **¶ Moraliter instruimur hic. Nam gaudium virginis per reges orientis venit. et etiam dolor et tristitia per regem herodem. Dicit ostendit quod si aliquis est in amicitia seu familiaritate regis caueat et timeat. quod tales ut communiter a regibus interficiuntur vel exheredantur. Iohannes debet timere. Si homo equaret in leone. licet timeat ab alijs. non ratione sui sed ratione leonis. propter debet ipse timere ne eo cum uno pede interficiatur eum etc. Ita de rege que est leo. in que equitat que in eo confidit etc. Propter hoc si habetis amorem seu favorem regis vel platorum. nulli displiceatis. non faciatis omnia que volueritis. Iohannes dicit Dominus in psalms. Nolite confidere in principibus. in filiis hominum in quibus non est salus. Ratio. Exibit spiritus eius. scilicet regis per mortem corporalem. et revertetur in terram suam. quod est ad corpus in illa die peribunt omnes cogitationes eorum. scilicet qui in rege confidebant. cogitantes multas vanitates. **¶ Quartum gaudium virginis marie fuit de gloriosa resurrectione filij sui. quoniam sibi primo apparuit. ut dicit Ambrosius in libro********

De natiuitate beate Marie uirginis.

De virginibus. **U**ultus intelligere illud gaudium sciendum quod post christi passionem morte et sepultura. Ego certissima fuit de resurrectione filii sui tertia die. quod christus hoc predixerat. quod nisi certa fuisset crepuit. sed nesciebat horam resurrectionis quod non dixerat sibi christus. **P**ropter hoc ergo maria in vigilia pasce cogitans de resurrectione. cogitans in qua hora esset. quod non legit quod ei dixisset horam sed die. **E**t intra se ergo maria ait. **S**ine dubio patet meo dauid qui per alios locos est de passione et resurrectione filii mei ponit horam. et sine dubio ipsa legit psalterium. et clare inuenit legendo in psalmo. **E**xurge gloria mea exurge psalterium et cythara et est spiritus patris ad filium. **R**edit filius. exurgam diluculo. psalmus. lxxi. **N**ota. exurge gloria mea. patet uocat filium gloria mea. **S**ecundo modo uocat eum psalterium. **T**ertio cytharam propter tria que christus fecit in hac uita. **P**rimo in omnibus dictis et factis suis diligenter procurabat honorem et gloriam patris. **J**ohannes dixit ipse. **E**go gloriam meam non quero. **E**st qui gratia et iudicet. **J**ohannes. viij. **I**tem in fine quando dixit. **P**ater manifestauit nomen tuum hominibus. quod quod nesciebant quod esset pater. neque filius. neque spiritus sanctus. sed christus reuelauit hominibus. **J**ohannes. xvij. **J**ohannes dixit de patre. **E**xurge gloria mea. **S**ecundo uocat ipsum psalterium. quod est instrumentum caritatis secretum. et sicut legem moysi datam soli uniuersali populo. **P**salterium habet solus decem cordas. quod christus fuit obediens decem preceptis. **M**atth. v. **N**on ueni sol. legem sed adimplere. **E**t propter obedientiam suam uocat a patre psalterium. **T**ertio uocat cythara. que habet sonum acutum et audibilem. et sicut legem nouam que per totum mundum fuit audita. iuxta christi preceptum. **M**atth. viij. **E**ntes in mundum uniuersum. **Q**uoniam ergo sciuit horam resurrectionis fuit valde leta. et respexit per fenestram. si erat aurore etc. **E**t quod nodum erat alba continuauit psalterium usque ad psalmum. cvij. s. **P**aratum cor meum deo. et ibi iterum inuenit eundem psalmum. **E**xurge gloria mea etc. **D**ixit ergo. **J**am habeo duplex testimonium. **E**t uiso quod adhuc non erat alba. uoluit uidere si alij prophete dicerent aliquid de hora. et finaliter inuenit in libro **D**zee ca. vi. **U**bi sic habet. **U**nificabit nos post duos dies. in die tertia suscitabit nos. et uinem. **E**t sequitur. **Q**uasi diluculum preparatus est egressus eius. **S**ufficit dixit ergo maria. **I**n ore duorum uel trium testimonium stat omne uerbum. **D**icat quod parauit cathedram ubi sederet filius suus ihesus. respiciendo sepe. quando appareret aurore alba. **E**t quando incepit claritas aurore dixit ergo **M**aria **D** filius meus est resuscitatus. et flexis genibus orabat dicens. **D**e fili mi uelitis me consolari di-

Exurge i occursum meum et uide. **C**ogitate quod in christi resurrectione erat multi angeli dicentes christo. **E**cce ego dominus. mitte me. scilicet ad matrem tuam. **I**sa. vi. **S**ed christus misit gabrielem qui cum magno splendore intrauit cameram et salutauit virginem. et fuit reuelatum beato **B**regorio di. **R**egina celi letare alia. quod que meruisti portare alia. **R**esurrexit sic dixit alia. **E**cclia addit. **O**ra pro nobis deum alia. **O**mnis que gaudium habuit ergo maria audiet his rumoribus. **E**t statim post uenit christus cum omnibus sanctis patribus et angelis. clarus et gloriosus dicendo virgini. **P**ax uobis. **E**t ergo flexis genibus et pro gaudio lachrymado osculabatur christi vulnera resplendentia. dicendo. **D**e vulnera benedicta que serua serua tantum dolorem mihi intulisti. **E**t christus osculatus est eam in ore. quod nunquam aliquid filius tantum dilexit matrem suam. dicendo sibi. **M**at mea sitis leta. quod de cetero de me non habetis nisi gaudium et letitiam et sedentes loquebantur. **D**e si quis fuisse in illo plamento. **U**irgo pe tebat quod fuit sibi. **E**t christus sibi dixit quod fecit in inferno. **E**t ibi secum habuit quos liberauit de inferno omnes sanctos etc. qui omnes fecerunt sibi reuerentiam. **C**ogitate quoniam **A**dam et **E**ua uiderunt eam dixerunt. **D**e domina uos estis illa filia nostra de qua dixit dominus. **I**nimicitias ponas inter te et mulierem. **S**en. iij. **D**ixit **E**ua. **E**go clausi ostium paradisi. sed uos domina aperuistis. **D**icebant prophete quilibet seorsum. **B**enedicta ergo prophetam de uobis. et salutando eam dixerunt. **T**u gloria hierusalem. tu leticia israel. tu honorificetia populi nostri. **J**udith. v. **E**t ergo humiliter resalutans ipsos dixit. **U**os estis gens electa. regale sacerdotium. gens sancta. populus acquisitionis. **P**etri. ij. **D**einde angeli salutando eam dixerunt **R**egina celi letare. ut supra. **E**t uirgo. **U**os estis administratorum spiritus. in ministerium missi propter eos qui hereditate capiunt salutis. **A**d **H**ebreos. i. **S**i dicatur. quomodo sancti et angeli poterant ibi recipi in illa camera. **D**icatur eorum conditio quod non circumscribunt loco. **T**unc dixit uirgo filio. usque modo filii mi seruauit sabbatum. sed modo colam diem dominicam in memoriam vestre resurrectionis. **D**ixit christus. **I**ta mater. bene placet mihi. et ista est intentio mea quod de cetero a christianis fuerit dominica et non sabbatum. **D**icatur pro apothecarios. barbitosores fabros et alios non seruantes dominicam. **E**cce gaudium uirgis. **E**t poterat dicere ergo. **G**audes gaudebo in domino. et exultabit anima mea in deo meo. **Q**uia induit me uestimentis saluis. **I**sa. lxx. **S**ed statim sequitur salsa tristitie et doloris. **P**ostquam

Sermo

ips recesserat ab ea ut duceret sanctos presbiteros ad paradisum terrestrem. Cogitate quomodo homo ex charitate voluit convertere apostolos qui perdidissent fidem et vocavit eos dicens eis. quomodo filii? suum apparuerat sibi etc. et nihil credebant. sed volebant sibi in faciem dicere. quia habebant eam in magna reverentia sed dicebant sibi. **Bene dominus.** et specialiter beatus **Thome** dicebat retro. **Bene dicitur** pro filio suo. **Quomodo** homo videbat eos ita duos et incredulos. tristabatur communi patiendo eis. et rogabat filium suum ut eis appareret ne diceretur. **Jo. Bar. vii.** Recubentibus. xj. discipulis apparuit illis ihesus. et exprobravit incredulitatem illorum. quia his qui viderant eum resurrexisse a mortuis non crediderunt. ut virginis marie et magdalene etc. **Horatius** nos instruitur h. q. homo letus est de christi resurrectione. tristabatur tamen de apostolorum dubitatione. **Ita** dominus nobis. **Si** aliquis vestrum est letus. quia credit se bene esse cum deo. non de se dicitur esse totaliter letus. et tunc poterit dicere. **Neque** iniquitas mea neque peccatum meum. **Salvatio** proximi non est despicienda. sed quilibet dicitur laborare de saluatione alteri. **Verbi gratia.** Si in una domo vir sit bonus et devotus. et vxor rabi da. vir dulciter puertat eam si potest. **Et** per oppositum. **Si** vxor sit bona et vir malus et perversus etc. sed dulciter bono modo vxor dicat sibi. ut audiat missam. piteat etc. alio dabit sibi cum pugno **Item** pro filio eius et frater fratrem. vicinam vicinam. **Opus** suum probet vniuersis. et sic in semetipso tantum gloria habet. et non in altero. ad **Gal. vi.** **Quintum** gaudium fuit in die ascensionis quando filius eius in celum ascendit. **Sed** ut intelligatis istud gaudium sciendum quod christi resurrectione usque ad eius ascensionem transierunt. xl. dies. in quibus christus sepe apparuit virgini et apostolis. sed in die ascensionis bis apparuit apostolis. **Primo** dum comederet dicens eis. **Vadite** ad matrem meam. et vos similiter veniat ad montem oliueti. quia hodie volo a vobis recedere. et celum ascendere. etc. compleueram opus redemptionis. **Quo** audiens apostoli inceperunt flere. **Et** christus ait. **Si** diligereis me. gaudebis utique. quia vado ad patrem. **Jo. xiiij.** et apostoli. **Domine** gaudemus de honore. sed tristamur quia dimittis nos orphanos. **Et** non poterat comedere. **pro** quod christus ut ipsi comederent comedit cum eis. **Stati** pro pradium apostoli fuerunt ad domum virginis. quam comederat cum magdalena et alijs. **Que** cum videret apostolos fletus interrogavit de causa etc. **Cum** audisset incepit flere cum eis. et surrexit de mensa et professionaliter iuerunt ad montem oliueti. **Erant** enim ut dicit **Lucas** fere centum viginti. **Et** christus apparuit eis itez. et posuit se in medio eorum salutans matrem et discipulos

dicens. **Par** vobis. **Et** homo dixit sibi. **Fili** mihi est vultus recedere. **Et** christus. **Ita** mihi mea. etc. propter opus redemptionis. **Ita** predicantur et dedit legem novam quam confirmari miraculis. et sui suspensus in cruce ne aliquis mihi credens et obediens suspenderet in furca inferni. **Jo** modo volo redire ad presbiteros. **Et** homo et omnes alij stebant ex una parte pro gaudio de honore suo. et ex alia parte tristabant. **Et** homo osculabatur manus et pedes eius etc. **O** fili mi quare ego non ascendo vobiscum et cum sanctis quibus presentia homo sentiebat. **Ad** quam christus ait. **Et** mea. vos remanebitis loco meo. et apostoli recurreret ad vos. **Jo** cantat. **Gaude** homo maria cunctas hereses sola interemisti in vniuerso mundo. **Dicitur** quomodo ascendit cum magno festo sic rex victoriosus rediens de bello. et fuerunt angeli clamantes. **viuat. viuat. fili** virginis marie. alijs clangitibus tubis etc. **David** ait. **Ascendit** deus in iubilatiōe. et dominus in voce tube. **Cogitate** gaudium virginis marie. intus quod dicit **Lucas**. **Recessit** ab eis. et ferebat in celum. **Et** ipsi adorantes regressi sunt in hierusalem cum gaudio magno. **Lu. vii.** **Et** statim sequitur salsa tristitiez doloris. **Cum** homo fuit in domo videbat loca ubi fuerat filius eius et steterat. et cogitans de cetero non videbo ipsum flebat. **Duodecim** annis vixit post christi ascensionem. vel. xliij. **Item** alios et tantum dilexit filium suum quod si omnes amores matrum ad filios essent in una muliere adhuc amor virginis ad christum esset maior. **Et** perquirebat omni die loca natiuitatis. apparitionis. baptismi etc. **De** prophetauerat **Salomon** di. **Adiuro** vos filie hierusalem. creature angelice. **Si** inuenistis dilectum meum ut annuncietis ei quod amore laqueo. **Can. v.** **Horatius** liter instruitur h. quod nos christiani gaudentes de christi honore in celo regnatis etiam tristari debemus de absentia sua. et eum desiderare sicut marinarij desiderant portum. **Ita** de nobis nauigantibus in ista nauis perforata in quam intrat aqua peccatorum. et cum magnis periculis transimus **Jo** desiderare debemus portum salutis dicens **Domine** et quando ero vobiscum. **De** hoc **Cyprianus** ait in. vi. epistola de mortalitate. **Patria** nostram paradisum etc. **Sextum** gaudium fuit in die penthecostes quando virgo **Maria** cum apostolis recepit spiritum sanctum. **Uultis** intelligere istud gaudium. **Christus** dixerat multoties apostolis. **Expedi** vobis ut ego vadam. **Si** ei non abiero paraclitum non veniet ad vos. **Si** autem abiero mittam eum ad vos. **Et** cum venerit ille arguet mundum de etc. **Johannis. xvj.** **Item** **Actum** primo. **Johes** quidem baptisauit aqua

De natiuitate beate Marie uirginis.

Vos autē baptisabimini spūscō nō post mltos
hos dies. Apli ḡ post ascēsiōē xp̄i recordā/
tes d̄ xp̄i pmissiōē. nesciebāt tñ diē certū mis/
siōis spūscō. Jō in crastinū ascēsiōis spe/
ctātes dicebāt. Hodierē. Idē in sabbato qz
nō venit siue misit. apli inceperūt int̄ se loq̄.
Dixit vn̄ apl̄oz. Nō dubitetis qz cras q̄ erit
dies dñica mittet. qz tali die formauit lumē
z diuisit a tenebris. Jō rōnabilē i die dñica
d̄z in nos mittere lumē spūscō. z nō venit
Dixit alī. In die lune mittet. qz tali die fecit
etiā firmamētū z diuisit aq̄s. Jō tali die mit/
tet ad nos. vt nos fortificet z diuidat ab aq̄s
pctōz. nec misit. **Dixit alī nō.** in die martis
mittet. qz tali die mittet vt possim̄ plantare
fidē catholicā vt faciat flores. **Dixit alī.** die
mercurij mittet. **Rō.** qz tali die de⁹ formauit
solem lunā z planetas. **Dixit alī.** feria q̄nta
mittet. qz tali die ascēdit zē. **Dixit alī nō.** fe/
ria sexta. qz tali die doluim⁹ de sua passione.
Jō in tali die mittet nob̄ spm̄ solatiōis. **Di/
xit alī.** sabbato mittet. qz in sabbato post pas/
siōē fuim⁹ disp̄si. ita qz vn̄ nō remāsit cū al/
tero. Jō vt adunemur mittet. s̄z nō venit. Fi/
naliter die penthecostes oēs apli z discipuli
q̄ erāt p̄gregati i eadē domo p̄t̄ metū iudeo/
rū. uenerūt ad portā ḡginis Marie. **Dicať**
quō ip̄a surgebat in media nocte ad orandū.
Iuxta illud Dō. Media nocte surgebā zē.
Et qñ exiuit camerā. uidit oēs sc̄tōs z factas
cōgregatos z flētes. **Virgo dixit.** De q̄steris
Nūqd̄ fili⁹ me⁹ regnat i celis. **Rūderūt apli.**
Virgo bñdicta. fili⁹ v̄z z mgr̄ n̄r̄ p̄misit nob̄
sp̄m̄ sc̄t̄m̄ dī. qñ dimitteret nos orphanos. z
hodie sūt decē dies q̄ ascēdit. z nō misit. **Rū/
dit ḡgo.** Nō dubitet. qz fili⁹ me⁹ nō h̄z d̄dit/
ones hoīm mūdanoz. q̄ in paup̄tate cogno/
scūt amicos. **S̄z qñ sunt i honore z p̄sperita/
te nō curāt de eis.** nō sic de filio meo s̄z nescit.
vos qz qñ extraxit ppl̄m̄ de egypto in. l. die de/
scendit vt daret legē. **Illud fuit figura.** Ho/
die est. l. dies a resurrexiōē filij mei. iō hodie
mittet sp̄m̄ sc̄t̄m̄. Jō ponatis vos in ōzone
qz q̄ a deo sūt ordinata sunt. **Et petrus z alī
apli dicebāt.** z ql̄bet orādo. **Cor mūdū crea/
i me de⁹.** z sp̄m̄ rectū innoua i uiscerib⁹ meis
ps̄. l. **Azar⁹ z alī discipuli septuagita oran/
do dicebāt.** Sensus tuū q̄s sciet nisi tu de/
deris sapiētā. z miseris sp̄m̄ sc̄t̄m̄ tuū d̄ al/
tissimis. **Sap̄. ix. c.** Maria magdalēa z alie
sancte mulieres orādo dicēdo. **Redde mihi
leticiā salutar̄ tuī.** z sp̄m̄ p̄ncipali p̄firma me.

Et dixerūt ḡgini marie. Virgo bñdicta ore/
tis vos etiā. qz filius v̄z statim exaudiet vos.
tūc ḡgo maria flexis genib⁹ orauit dī. **Emi/
te sp̄m̄ tuū z creabunt.** s̄. frutes z p̄fectiones.
z renouabis faciē t̄re. s̄ p̄ p̄dicatiōē. **Et subi/
to fact⁹ ē de celo son⁹.** z fuit q̄si vox respōsina
ḡgini. z q̄si uent⁹ subit⁹ q̄ descendit de celo. z
repleuit totā domū igne nō cōburētē s̄z illu/
mināte ad modū linguaz zē. **Et repleti sunt
oēs spūscō z ceperūt loq̄.** q̄si dicerēt. **Q̄ bo/
nus z suauis ē dñe spūs tu⁹ in oib⁹.** **Sap̄. xij.**
**Logitate h̄ qz multi sancti de vna gutta mel/
lis spūscō sūt inebriati.** quāto maḡ apli
q̄ totā sc̄tūē spūscō recepterūt. **S̄z statiz
sequit̄ salsa doloris z tristicie.** **Dicať** quomō
apli statim inceperūt p̄dicare. z statim fuerūt p̄se/
cuti. vt p̄z **Actuū. iij.** **Et uenit nūci⁹ ad ḡgi/
nem qz Petrus z Iohes erant capti.** **Itez qz
por. s̄. beat⁹ Stephan⁹ fuerat lapidat⁹.** **Itez
ali⁹ qz beat⁹ Jacob⁹ nepos ḡginis marie erat
interfect⁹.** **Eccē tristiciā.** **Ideo ait christus.**
**Amen amē dico uob̄ qz plorabitis z flebitis
uos zē.** **Ioh. xvi.** **Moraliter instrumur
hic.** Nam sicut uirgo maria z apli postq̄ re/
ceperūt sp̄m̄ statim p̄sequebant̄. **Ita etiā ho/
dierna die p̄tingit.** **Uerbi gr̄a.** **Si aliquis i
aliquo monasterio recepit sp̄m̄ sc̄t̄m̄ z p̄po/
suerit suare regulam. obediētā. paup̄tātē.
castitatem zē. z nō curat suare uita alioz eū/
tium ad infernum. statim sequunt̄ ip̄m alī
cū multis vituperijs. Jō optet patientiā h̄z
vt uirgo Maria z apli. **Idem de clericis et
scolarib⁹ ac etiā mulierib⁹.** **Ideo dixit apl̄us
Dñs q̄ pie uolūt uiuere in xp̄o ihu p̄secuti/
ōē patient̄.** s̄. linguaz. uel infirmitatū uel tē/
ptationū dyaboli. ij. ad **Thy. iij.** **Septi/
mū gaudiū z vltimū fuit in sua bñdicta as/
sumptione.** **Non qñ aia fuit sepata a corpo/
re.** qz tūc iam nō fuisset gaudiū h̄ mūdi. sed
alteri⁹. s̄z qñ fili⁹ suus misit sibi angelū **Ba/
brielem cū ramo palme dī.** **Suscipe euz qui
mandat salutes Jacob.** **Hā ab hinc ad tres
dies ibis ad siliū tuū.** qui iā parauit cathe/
dram zē. **Uide in sermone assumptionis pl̄ice
de isto gaudiō p̄misso uirgini.** **Et dixit uirgo
filio suo.** **Factū est mihi uerbū tuū i gaudiū
z leticiā cordis mei.** **Diere. xv.** **S̄z imediate
sequit̄ doloris et tristicie salsa ex compassiōē
ap̄oz z sc̄tōz z sanctaz in h̄ mūdo remanē/
tū int̄ iudeos z inter infideles i tantis tribu/
lationib⁹.** **Unde qñ apli fuerūt ad uirginem
cōgregati z mirarent̄.** uirgo maria dixit eis**

Ego obtinui vt essetis h. qz ego debeo ascēde
re in celū. zc. Apli inceperūt flere dicēdo. **D**
bñdicta si vults recedere qd faciem⁹ nos **I**dē
dicebāt p̄gēs q̄s p̄go nutriuerat. **E**t p̄go ma
ria flebat cū eis dicēs. **N**ō dubites qz nō tra
dam vos obliuioni. qz recordabor de vobis
qz occasiōe pctōz facta sum m̄r dei. **E**t pote
rat dicere p̄go. **F**lebā quondā sup eo q̄ affli
ctus erat. z cōpatiebat ania mea paupi. **J**ob
xx. **O**ralit̄ instrumur h. qz sic p̄go ma
ria gaudebat d̄ honore sibi p̄misso. tristabat
tū et cōpassiōe. **I**ta dz esse de sc̄tis p̄sonis q̄ li
cet gaudeāt de sua bona vita. nō tū debēt de
spicere pctōzes. s̄z cōpati eis dicendo. **D**ñe si
vos dimisisset me peior essem ego. iō dñe iu
uetis eos. z sic cōpati nō indignari debetis
Itē si estis diuites z videtis vel scitis aliq̄e pau
perē nō despiciat̄ cū. s̄z cōpatimī z iuuetis euz
Itē si estis san⁹ debetis cōpati infirmis. **S**i
iuuenis compati debetis senib⁹ dicēdo. **I**ta
possem ego fieri paup infirm⁹ vel senex. et sic
tenebim⁹ p̄siliū septure **D**ēs ynanimēs i ora
tione estote cōpatiētes. j. **P**e. iij.

De exaltatione sancte crucis.

Ascetus est pro no
bis obediēs vsqz ad mortē. mortem
aut̄ crucis. ad **P**hil. ij. **S**ācta m̄r ec
clesia facit hodie festū de exaltatiōe scē crucis
de qua bis in anno festiuat. **P**rimo in mense
mai⁹ de inuētiōe. **S**ecūdo hodie de exaltatio
ne. **R**ō. qz postq̄ fuit inuēta ab helena sancta
crux. venit in possessionē infidelium q̄ despecti
ue tenebāt eam. s̄z eracl⁹ impator romanus
xp̄ianissim⁹ extraxit eam d̄ possessione infide
lium. z honorifice eā exaltauit. z hodie fit fe
stum illi⁹ exaltatiōis. **S**z vt p̄ba sint fructuo
sa. salutes virgo maria. **D**octrina est cōmu
nis z catholica in sancta theologia. qz lz xp̄s
habuisset alios innumerabiles modos redi
mendi z saluādi humanū gen⁹. tū p̄ crucē eaz
saluare elegit et redimere sibi credētes z obe
dientes. **U**t d̄t sanct⁹ **T**ho. iij. pte. q. xlvj. ar.
iij. **E**t ibi assignat septē rōes quare h̄ fuit cō
ueniens. **Q**uarū vnā. s̄. secūdā p̄ introductiōe
vobis dicā. **E**st igit̄ ista rō quia qñ aliqua sa
tisfactio debet fieri de aliquo pctō. rōnabile
est qz satisfactio respondeat pctō. **V**erbi gr̄a.
Si aliquis peccauit d̄ deū vel primū. corde
male cogitādo. vl̄ ore male loquēdo. aut ope
male opando. si talis vult digne satisfacere.
debet recipere de isto peccato dolorē in corde.

z pcutere cor. **S**i ore diffamando vl̄ iurādo
ppria satisfactio est nō solū ore p̄fiteri. s̄z orare
z petere veniam a deo z p̄ximo si ipm̄ offen
dit. **I**deo si p̄ oculos peccasti respiciendo. zc
ppria satisfactio est flere. zc. **I**tem si peccasti
p̄ aures audiendo mala p̄imi. **E**menda ē au
dire missam. s̄mones. zc. **S**i per gulā frāgē
do ieiunia ecclie. zc. abstinere. z sic satisfactiō
correspondet offense. **S**i p̄ manus peccasti.
extende in oratione. **S**i effudisti sanguinem
ppria penitentia est effundere sanguinem p̄
um cū disciplinis. **U**nde dicit **B**en. ix. **Q**ui
cūqz effuderit sanguinē humanū. effundetur
sanguis illi⁹. **S**i peccasti corpe p̄ carnalita
tes. debes recipere ciliciū. **E**cce quō fit satisfac
tio ppria qñ pena correspondet offense. **A**
utoritas de h̄ qz dixerat xp̄s **L**uce. iij. **F**acite
fruct⁹ dignos p̄nie. **D**igni fruct⁹ p̄nie sunt qñ
correspondēt offense. **N**ō videam⁹ quō fuit
facta offensa deo ex qua venit tota perditio.
z totū malū generis humani. ex qua sum⁹ cru
les in hac valle lacrimaz. nunqd̄ ex furto cu
iusdam pomi⁹ tra exp̄sum mandatū. immo.
Ergo restitutio. reparatio. seu emenda debu
it fieri vt fruct⁹ restitueret arbori. **I**deo xp̄us
redemptor oīm fruct⁹ noster. de q̄ dicit p̄gini
Bñdict⁹ fruct⁹ ventris tui. elegit arborē cru
cis. vt fruct⁹ infiniti valoris restitueret arbori.
Dicūt historie grecoz ātīque qz lignū cru
cis fuit de illa arborē de qua adā recepit fru
ctus. **I**ō qñ xp̄s fuit in cruce posit⁹. fruct⁹ fu
it arbori restitutus. **D**e h̄ **D**avid in p̄sona xp̄i
dicit. **C**ōfortati sunt q̄ p̄secuti sunt me inimi
ci mei iniuste. que nō rapui tunc exsoluebam
Ps. lxxviii. **N**ota hic tangunt duo in illo ver
su **D**avid. s̄. intērio mala iudeoz inimicoz xp̄i
qui nō intendebāt ad satisfactionem. sed ad
xp̄i p̄secutiōnē. **I**deo dicit. **C**onfortati sunt
qui p̄secuti sunt me inimici mei iniuste. **S**e
cundo tangit xp̄i intentio. s̄. satisfaciendi. **I**ō
dicit. que nō rapui. **P**atet ḡ doctrina qz licz
xp̄s haberet alios modos redimendi. tū iste
p̄ crucem fuit pprius. in quo satisfactio fuit of
fense correspondēs. **H**oc tangit sancta mat̄
ecclia in p̄fatione dicēs. **Q**ui salutes huma
ni generis i ligno crucis p̄stituiti. vt vn̄ mors
oriebatur. inde vita resurgeret. z q̄ lignum
vincebat. p̄ lignū qz vinceret. p̄ xp̄m dñm no
strum. **P**atet ḡ qz pprius modus n̄re redem
ptionis fuit p̄ crucē. **I**deo dicit thema. **F**a
ctus est p̄ nobis. nō p̄ se. obediēs n̄ solū patri
s̄z iudicibus z crucifixorib⁹. vsqz ad mortē zc